

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”
Навчально-науковий інститут історії, міжнародних відносин та соціально-політичних наук

Кафедра соціальної роботи

Силабус освітнього компоненту

Корекційно- реабілітаційна
практика

Назва освітнього компоненту	Корекційно-реабілітаційна (Навчальна) практика
Веб-сайт для освітнього компоненту	http://do1.luguniv.edu.ua/
Мета й завдання освітнього компоненту	<i>Мета – Головною метою виробничої практики (корекційно-реабілітаційної) є формування у студентів вмій та навичок розробки та впровадження психокорекційної роботи з персоналом організацій (на прикладі психолого організаційного тренінгу), оволодіння методами та формами її проведення.</i> Завдання: <i>Основні завдання виробничої практики (корекційно-реабілітаційної)</i> 1. Навчання аналізу змісту діяльності соціального працівника в організації, її психокорекційної складової.2. Створення цілісного уявлення про методи, методичні прийоми, форми організації та проведення психокорекційної роботи психолога в організації.3. Відпрацювання технології розробки програми психокорекційної роботи та її практичної реалізації у вигляді психолого-організаційного тренінгу.4. Формування практичних навичок впровадження психолого-управлінського тренінгу у роботу з персоналом організацій.5. Надання умов для набуття досвіду підготовки та проведення консультацій і семінарів з психолого-управлінської проблематики.

Тривалість	3 кредити, 90 годин
Результати навчання	Проходження даного виду практики сприяє: 1. Знайомству з різними типами і видами установ та служб соціальної допомоги. 2. Знайомству з різними категоріями клієнтів соціальних служб. 3. Знайомству із змістом і сферами професійної діяльності. 4. Знайомству з морально-етичними нормами професійної діяльності. 5. Перетворення надбаних теоретичних знань і практичного досвіду у систему професійних умінь: • комунікативних, що забезпечують оволодіння інструментарієм індивідуальної й групової комунікації, уміння будувати взаємини з колегами й клієнтами, взаємодіяти з різними суб'єктами соціально-педагогічної й соціальної діяльності в наданні допомоги клієнтам, реалізовувати управлінські рішення у своїй професійній діяльності; • організаторських, що дозволяють успішно організовувати освітню, культурно-дозвілєву й практико-орієнтовану діяльність клієнтів у різних соціокультурних умовах; • діагностичних, що дозволяють визначати причини й сутність кризових ситуацій клієнтів, особливості конкретної соціальної ситуації „індивід (група)” – „середовище”; • проєктувальних, володіння якими забезпечить здатність самостійно проєктувати соціально-педагогічну й соціальну роботу, вибирати технології, прийнятні й результативні в організації соціального виховання, соціальної профілактики, корекції та реабілітації тощо; • дидактичних, що забезпечують успішність трансляції соціальних знань у процесі соціально-педагогічної й соціальної діяльності; • аналітичних, необхідних як для аналізу й оцінювання процесів, явищ і результатів професійної діяльності, так і для самоаналізу, розвитку своїх творчих здібностей. 6. Практичне оволодіння професійними функціями: • правозахисною • попереджувально- профілактичною • корекційно-реабілітаційною • соціально-виховною • соціально-освітньою. 7. Розвиток професійно значущих особистісних якостей спеціаліста.

	8. Розвиток науково-дослідницького підходу до вирішення професійних проблем. 9. Розвиток творчого підходу до виконання професійних обов'язків. Soft skills: вміння вирішувати складні проблеми; креативність; вміння прогнозувати; гнучкість, швидка адаптація до змін, оцінка та прийняття рішень.
Теми	I етап – організаційний: 1. Консультативне ознайомлення з програмою практики, отримання завдань та форм звітності. 2. Обговорення та затвердження плану практики II етап – основний 3. Складання щоденника проходження практики, складання календарного плану роботи проходження практики. 4. Аналіз функцій і напрямів ознайомчої роботи на базі практики. 5. Опрацювання матеріалів, які надає керівник практики на базі практики, вивчення нормативних документів, якими керується фахівці з соціальної роботи при наданні соціальних послуг і яка регламентує діяльність конкретних служб, закладів, організацій соціального захисту або соціальної допомоги. 6. Спостереження професійної діяльності працівників служби з соціального обслуговування 7. Участь (у межах можливого) у професійній діяльності служби. III етап – підсумковий: 8. Презентація результатів практики на кафедрі. 9. Підготовка та подання звіту про проходження практики.
Орієнтація (на кого розрахований курс)	для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здобувачі спеціальності 231 Соціальна робота, освітня програма «Соціальна робота»
Резюме викладача	Івченко Тетяна Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи. ivchenko.tatyana79@gmail.com, +38(050)9304284 telegram, WhatsApp

Інформація для підтримання зв'язку з викладачем	Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 231 Соціальна робота, освітня програма «Соціальна робота» можуть отримати, звернувшись безпосередньо до наукового керівника або з письмовим запитом на електронну пошту: Івченко Тетяна Володимирівна Загальне керівництво практикою здобувача покладається на завідувача кафедри, гаранта освітньо-наукової програми, за якою він закріплений. Безпосереднє керівництво практикою, науково-методичне консультування та контроль за проходженням практики здобувача здійснює науковий керівник.
Попередня підготовка	Вступ до спеціальності та деонтологія соціальної роботи. Теорія соціальної роботи. Соціальна робота з різними категоріями клієнтів.
Як навчатися?	1. Практика є невід'ємною частиною ОПП «Соціальна робота» та обов'язковим елементом у підготовці здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота. 2. Основними звітними документами проходження практики є: - план-щоденник з проходження практика; - аналітична довідка (характеристика системи роботи соціальної служби); - аналіз системи соціального обслуговування конкретного клієнта; - соціально-психолого-педагогічний портрет основної (або однієї з основних) групи клієнтів даної служби (на основі психолого-педагогічної літератури, інтерв'ю зі спеціалістами служби, власних спостережень); - письмовий звіт з переліком видів діяльності, характеристика роботи здобувача з бази проходження практики. 3. Під час проходження практики здобувачі зобов'язані: - своєчасно почати практику; - ознайомитися з правилами техніки безпеки, охорони праці, внутрішнього трудового розпорядку закладу та дотримуватися їх; - дотримуватися принципів академічної доброчесності та професійної етики; - у повному обсязі виконувати передбачені програмою практики завдання; - нести відповідальність за виконану роботу; - своєчасно оформити звітну документацію; - презентувати результати проходження практики на кафедрі. 4. Здобувачам вищої освіти, які навчаються за програмами

	академічної мобільності та пройшли практику в інших закладах вищої освіти України або за кордоном, можуть бути зараховані її результати відповідно до встановленої процедури зарахування результатів навчання
Навчальні матеріали	Базові: • Караман О. Л. Міжнародна й національна нормативно-правова база забезпечення якості вищої освіти. <i>Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка Педагогічні науки</i>. 2016. № 3 (300). С. 15 – 24. • Караман О. Л., Савченко С. В. Розвиток теорії соціалізації особистості в умовах гібридної війни. <i>Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка (педагогічні науки)</i>. 2017. №1 (306) лютий 2017. Ч. I. С. 57–65. • Клос Л. Значення «Методики викладання соціальної роботи» у професійній підготовці майбутніх соціальних працівників. <i>Вісник Львів. ун-ту. Серія педаг.</i> 2009. Вип. 25. Ч. 4. С. 201–208. URL: http://surl.li/thxn • Коваль Л. Г., Зверєва І. Д., Хлебик С. Р. Соціальна педагогіка. Київ, 1997. • Наскрізна програма практики студентів спеціальності “соціальна робота”. <i>Соціальна робота: Збірник навчальних програм</i>. Соціальна робота. Кн.5. Київ: ДЦССМ, 2002. С.293–308. • Поліщук В. Підготовка фахівців із соціальної роботи: Тернопільський державний педагогічний університет. <i>Соціальна політика і соціальна робота</i>. 1999. № 1. С.49– 56. Тюптя Л. Т., Іванова І. Б. Соціальна робота: методика викладання : навч.- метод. посіб.. Київ: Університет «Україна», 2011. 340 с. URL: http://surl.li/thrc • Харченко С. Я. Активні форми та методи навчання як сучасна педагогічна технологія професійної підготовки соціальних працівників і соціальних педагогів. Педагогічні технології в сучасних наукових дослідженнях: досвід та інновації : монографія. Старобільськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені ТарасаШевченка», 2017. С. 6 – 28. • Харченко С. Я. Інновації в освіті як сучасний педагогічний феномен. Інновації педагогічної освіти в умовах викликів сьогодення: монографія. К. : Талком, 2019. 345 с. С. 7 – 28. • Харченко С.Я. Інноваційні технології підготовки студентів до соціально-педагогічної діяльності. <i>Нові технології навчання: Наук.-метод. зб./ Ред. кол.: Б. І. Холод, О. Я. Савченко, О. І. Ляшенко, А. М. Федяєва та ін.</i> Київ: НМЦ ВО, 2000. Вип. с.-26. С.28– 34. • Anastas, J. (2010). Teaching in Social Work: An Educators' Guide to Theory and Practice. NEW YORK: Columbia University Press. doi:10.7312/anas11524 • Lynch, M. W. Bengtsson, A. R. & Hollertz, K. (2019). Applying a ‘signature pedagogy’ in the teaching of critical social work theory and practice. <i>Social Work Education. The International Journal</i>, 38 (3), 289-

301 <https://doi.org/10.1080/02615479.2018.1498474>

- Ortiz-Hendricks, C., Finch, J. B., & Franks, C. L. (2005). Learning to teach, teaching to learn: A guide for social work field education. Alexandria, VA: CSWE Press.

Додаткові ресурси

- Артюшкіна Л. Проблеми адаптації та професійної мотивації майбутніх соціальних педагогів. *Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка*. 2002. № 10. С. 152-155.

- Багрій В. Н. Значення «теорії соціальної роботи» у професійній підготовці майбутніх соціальних працівників. *Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка*. Серія : Соціально-педагогічна. 2015. Вип. 25. С. 6–

14. URL: <http://surl.li/thyq>

- Інтегрований курс соціальної теорії і практики: навч. посіб. / За ред. І. М. Богданової. Одеса: Пальміра, 2005. 538 с.

- Караман О. Л. Освітні проблеми громадян у зоні проведення антитерористичної операції *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 2015.

№2 (291) квітень. Ч. 2. С. 218–225.

- Караман О. Л. Напрями і зміст діяльності університету в умовах гібридної війни на Сході України. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 2016. № 6 (303). С. 221 – 231.

- Коваль Л. Підготовка соціальних педагогів і соціальних працівників в Україні. *Соціальна політика і соціальна робота*, 1998. №1-2. С. 86-95.

- Лозова В.І., Троцько Г.В. Теоретичні основи виховання і навчання: навч. посіб. Харк. держ. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків: ОВС, 2002. 400 с.

- Межирицький О. Я. Розвиток форм і методів соціально-педагогічної підготовки студентів до роботи в сільській місцевості. *Освіта Донбасу*. 2002. № 3. С.56 – 59.

- Положення про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». URL: http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/poloj_praktyka_may2020.pdf

- Харченко С. Я. Професійно-правова підготовка майбутніх соціальних педагогів до роботи з людьми з інвалідністю. Збірка матеріалів III Міжвузівського науково-практичного семінару

«Актуальні питання підготовки та роботи фахівців соціальної та педагогічної сфер в умовах сучасних соціо-культурних трансформацій» (5 листопада 2015 р., м. Харків). Харків : ХГПА, 2015. С.7–9.

Інформаційні ресурси

	• Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua • Офіційний портал Верховної Ради України. URL: https://www.rada.gov.ua/ • Міністерство освіти і науки України URL: https://mon.gov.ua/ua • Міністерство соціальної політики України. URL: https://www.msp.gov.ua/ • Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи URL: http://www.psyua.com.ua/ • Бібліотека Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. URL: http://libr.luguniv.edu.ua/ • Цифровий репозиторій Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. URL: http://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/ • National Association of Social Workers. Social Work Practice. URL: https://www.naswnyc.org/page/420 • Society for Social Work and Research. URL: https://secure.sswr.org/aboutsswr/											
Необхідне устаткування	Наявність мультимедійного обладнання, доступу до мережі Internet.											
Спільні / індивідуальні види навчальної діяльності	Лекція (оглядова/тематична; лекція-бесіда, лекція-візуалізація) Практичні заняття (презентація / дискусія / повідомлення / виконання вправ та завдань/ самостійна робота з джерелами інформації)											
Форми контролю	<i>Методи самоконтролю:</i> уміння самостійно оцінювати рівень виконання завдань. <i>Підсумковий контроль</i> – диференційований залік. Підсумковий контроль є сумою оцінок, отриманих здобувачем за виконання завдань практики. Максимальна оцінка становить 100 балів.											
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду діяльності)	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="544 1563 1362 1659"><i>Вид діяльності здобувача</i></th> <th data-bbox="1362 1563 1544 1659"><i>Кількість балів</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="544 1659 1362 1800">Якість щоденника практики. Коректність планування різних видів діяльності та підсумків про їх виконання в щоденнику практики</td> <td data-bbox="1362 1659 1544 1800">10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="544 1800 1362 1906">Аналіз функцій і напрямів науково-дослідної роботи на базі практики</td> <td data-bbox="1362 1800 1544 1906">15</td> </tr> <tr> <td data-bbox="544 1906 1362 2011">Аналіз діяльності бази практики та аналіз системи соціального обслуговування конкретного клієнта.</td> <td data-bbox="1362 1906 1544 2011">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="544 2011 1362 2141">Опрацювання літератури, та складання Соціально-психолого-педагогічний портрет основної групи клієнтів даної служби</td> <td data-bbox="1362 2011 1544 2141">20</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Вид діяльності здобувача</i>	<i>Кількість балів</i>	Якість щоденника практики. Коректність планування різних видів діяльності та підсумків про їх виконання в щоденнику практики	10	Аналіз функцій і напрямів науково-дослідної роботи на базі практики	15	Аналіз діяльності бази практики та аналіз системи соціального обслуговування конкретного клієнта.	30	Опрацювання літератури, та складання Соціально-психолого-педагогічний портрет основної групи клієнтів даної служби	20	
<i>Вид діяльності здобувача</i>	<i>Кількість балів</i>											
Якість щоденника практики. Коректність планування різних видів діяльності та підсумків про їх виконання в щоденнику практики	10											
Аналіз функцій і напрямів науково-дослідної роботи на базі практики	15											
Аналіз діяльності бази практики та аналіз системи соціального обслуговування конкретного клієнта.	30											
Опрацювання літератури, та складання Соціально-психолого-педагогічний портрет основної групи клієнтів даної служби	20											

	Звіт про проходження практики. Характеристика на студента з бази практики.	25
	<i>тах. кількість балів</i>	100
Формат і політика курсу	Практика передбачає проходження етапів (організаційного, адаптаційного, підсумкового), кожен з яких містить виконання певних видів діяльності, форм і методів роботи (консультація, обговорення, спостереження, вивчення досвіду, аналітична діяльність, планування, аналіз результатів тощо). Учасники освітнього процесу несуть спільну відповідальність для досягнення мети практики, поважають один одного, неупереджено ставляться до думок і позицій інших щодо тих чи інших питань практики. Науковий керівник консультує здобувача щодо роз'яснення змісту і особливостей виконання завдань з практики, питань, які були недостатньо зрозумілі під час вивчення курсу.	
Забезпечення виконання принципів академічної доброчесності	У процесі роботи необхідно дотримуватися Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/polojakademdobro2.pdf), відповідних принципів академічної доброчесності. - Письмові роботи, презентації мають бути авторськими, оригінальними. - Письмові роботи мають бути оформлені згідно встановлених правил, з урахуванням вимог до цитування, подання відповідних покликань. - Виявлення ознак академічної не доброчесності в письмовій роботі є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.	
Feedback курсу	Зворотній зв'язок здійснюється на основі чату, системи повідомлень на сторінці курсу освітнього порталу ЛНУ імені Тараса Шевченка	